

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
भन्सार विभाग
त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

भन्सार एजेन्टको लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षाको योजना (Examination Scheme)

भाग	परीक्षा	समय	प्रश्न संख्या	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
१	लिखित	१ घण्टा	५०	१००	४०	बस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice)
२	अन्तर्वार्ता	-	-	२०	-	

द्रष्टव्य:-

- (१) पाठ्यक्रममा भएका सबै पाठ्यांशहरूबाट यथा संभव प्रश्न सोधिनेछन् ।
- (२) गल्ती गरेको उत्तरका लागि २०% अंक कट्टा गरिनेछ ।
- (३) लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका परीक्षार्थीहरूलाई मात्र अन्तर्वार्तामा समावेश गराइनेछ ।
- (४) यस पाठ्यक्रममा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्दछ ।

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
भन्सार विभाग
त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

भन्सार एजेन्टको लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड १ : अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार तथा भन्सार प्रक्रिया (अङ्क भार ४०)

- १.१ प्रज्ञापनपत्र सम्बन्धी जानकारी ।
- १.२ निकासी तथा पैठारीका लागि आवश्यक पर्ने कागजात सम्बन्धी जानकारी ।
- १.३ मालवस्तुको भन्सार मूल्याङ्कन सम्बन्धी व्यवस्था ।
- १.४ मालवस्तुको वर्गीकरण हार्मोनाइज्ड प्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था ।
- १.५ मालवस्तुको घोषणा सम्बन्धी व्यवस्था ।
- १.६ अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा प्रयोग हुने शब्दावली (Incoterms) सम्बन्धी जानकारी ।
- १.७ वण्डेड वेयरहाउस सम्बन्धी व्यवस्था ।
- १.८ नगद धरौटी राखी मालवस्तु निकासी तथा पैठारी गर्न पाउने व्यवस्था ।
- १.९ नेपालमा भन्सार एजेन्ट सम्बन्धी व्यवस्था ।
- १.१० अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारमा भुक्तानी प्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था ।
- १.११ निकासी पैठारी संकेत नम्बर (Exim code) सम्बन्धी व्यवस्था ।
- १.१२ South Asian Free Trade Agreement (SAFTA) सम्बन्धी व्यवस्था ।
- १.१३ नेपालबाट निकासी हुने मालवस्तुमा सामान्य ग्राह्यता प्रणाली (Generalized System of Preferences (GSP)) सम्बन्धी व्यवस्था ।
- १.१४ नेपाल राष्ट्रिय एकद्वार प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।

खण्ड २ : नेपालको कानून सम्बन्धी जानकारी (अङ्क भार ३०)

- २.१ नेपालको संविधान
- २.२ भन्सार ऐन, २०६४ तथा भन्सार नियमावली, २०६४ र यान्त्रुले आफ्नो साथमा ल्याउन र लैजान पाउने निजी प्रयोगका मालवस्तु सम्बन्धी अर्थ मन्त्रालयको २०७७/०२/१५ को सूचना
- २.३ आर्थिक ऐन, २०७७
- २.४ निकासी पैठारी (नियन्त्रण) ऐन, २०१३ तथा निकासी पैठारी नियन्त्रण सम्बन्धी उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको मिति २०७६/०३/०२ को सूचना
- २.५ मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- २.६ अन्तः शुल्क ऐन, २०५८ तथा अन्तः शुल्क नियमावली, २०५९
- २.७ राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२ तथा राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) नियमावली, २०७०

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
भन्सार विभाग
त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

भन्सार एजेन्टको लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.८ विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ र सो ऐन अन्तर्गत नेपाल राष्ट्र बैंकले जारी गरेको विदेशी विनिमय सम्बन्धी परिपत्रहरू।
- २.९ उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५
- २.१० सम्पति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरीङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ तथा सम्पति शुद्धीकरण (मनी लाउण्डरीङ्ग) निवारण नियमावली, २०७३
- २.११ आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- २.१२ खाद्य ऐन, २०२३
- २.१३ पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५
- २.१४ विरुवा संरक्षण ऐन, २०६४
- २.१५ नेपाल भारत बीच भएको व्यापार, पारवहन तथा अनधिकृत व्यापार नियन्त्रण सम्बन्धी सम्झौताहरू।

खण्ड ३ : भन्सार सम्बन्धी विषयहरू (अङ्क भार २०)

- ३.१ नेपालको भन्सार प्रशासन सम्बन्धी जानकारी
- ३.२ नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको अवस्था
- ३.३ भन्सार स्वचालन प्रणाली (Automated System for Customs Data - ASYCUDA)सम्बन्धी जानकारी
- ३.४ विशेष आर्थिक क्षेत्र (Special Economic Zone) सम्बन्धी जानकारी
- ३.५ भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरण रणनीतिहरू र कार्ययोजना (आ.व. २०७४/७५ – २०७७/७८)
- ३.६ निकासी पैठारी हुने मालवस्तुको क्वारेन्टाइन (Sanitary, phytosanitary)
- ३.७ निकासी पैठारी हुने मालवस्तुको प्रयोगशाला परीक्षण व्यवस्था सम्बन्धी जानकारी

खण्ड ४ : विविध (अङ्क भार १०)

- ४.१ विश्व व्यापार संगठन (World Trade Organization)
- ४.२ विश्व भन्सार संगठन (World Customs Organization)
- ४.३ ATA carnet
- ४.४ Electronic Cargo Tracking System (ECTS)
- ४.५ Vehicle and Consignment Tracking System (VCTS)
- ४.६ Customs Transit Declaration (CTD)
- ४.७ Email, Internet तथा आधुनिक सूचना प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- ४.८ कम्प्युटरका आधारभूत Application सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- ४.९ समसामयिक विषयहरू

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
भन्सार विभाग
त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं

भन्सार एजेन्टको लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

नमुना प्रश्नहरू

- (१) नेपालमा वस्तु वर्गीकरण सम्बन्धी हार्मोनाइज्ड प्रणाली कहिले देखि प्रयोगमा आएको हो ?
- (A) आ.ब.२०१५/०१६ (B) आ.ब.२०३७/०३८
(C) आ.ब.२०३९/०४० (D) आ.ब.२०४९/०५०
- (२) South Asian Free Trade Agreement (SAFTA) मा कतिवटा देशहरू आवद्ध छन् ?
- (A) ६ (B) ८
(C) ७ (D) ५